

M11 Kümeler, Zihin Haritaları ve Küçük Kâğıtlarla Fikir Üretmek ve Yazıyı Planlamak

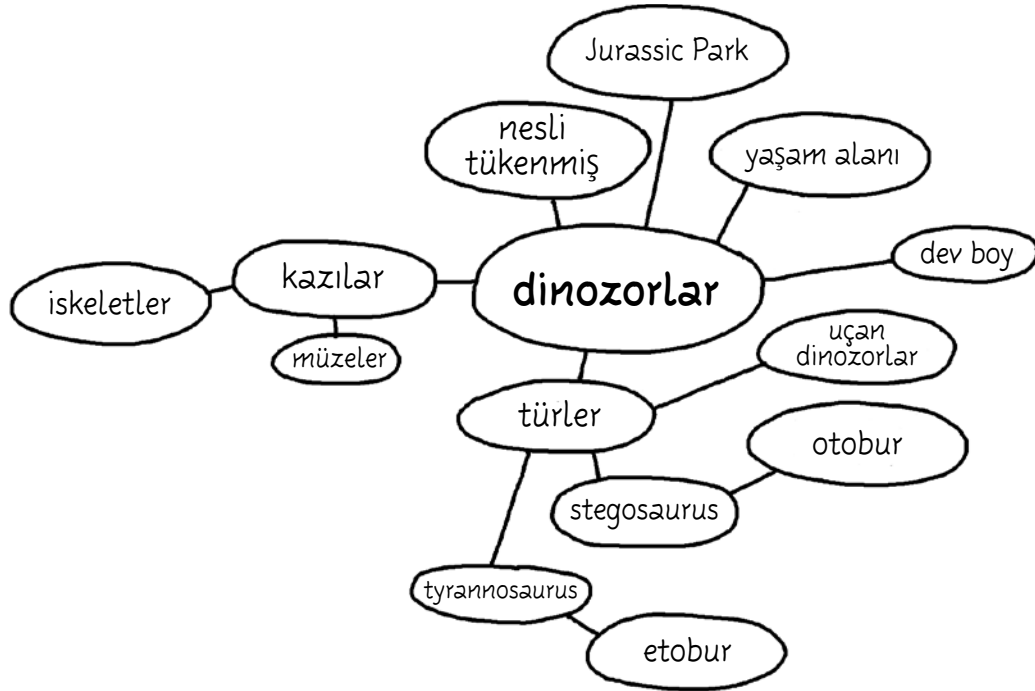
11.1

Kümeleme (Cluster) Yöntemi

Bu teknikle hayal gücünü ve çağrışımlarını istediğin gibi kullanabilirsin. Yaratıcı fikirler bulabilir ve olayları istediğin gibi geliştirebilirsin.

Fikir kümelerini şöyle yapabilirsin:

- Bir sayfa al (A4 veya daha büyük), enlemesine önüne koy. Sayfanın ortasına konuyu veya anahtar kelimeni büyük harflerle yaz (örneğin "evimi özledim", "ayrımıcılık" vb.). Bu kelime veya kelimeleri daire içine al.
- Şimdi bu kelimenin etrafına konuyla ilgili aklına gelen her şeyi yaz. Bunlar, hemen aklına gelen fikirler, kavramlar, düşünceler, çağrışımlar olabilir. Yazdığın yeni kelimelerin etrafına bir daire çiz ve bunları ortadaki anahtar kelimeyle birleştir.
- Daire içine aldığın her bir kelime etrafına yeni kelimeler ve fikirler yazabilirsin. Böylece, başlangıçtaki konuyla ilgili bir sürü fikir ve çağrışımlardan oluşan bir ağ ortaya çıkar.

Bir sonraki adım: Fikir kümelerinden yazı yazmak:

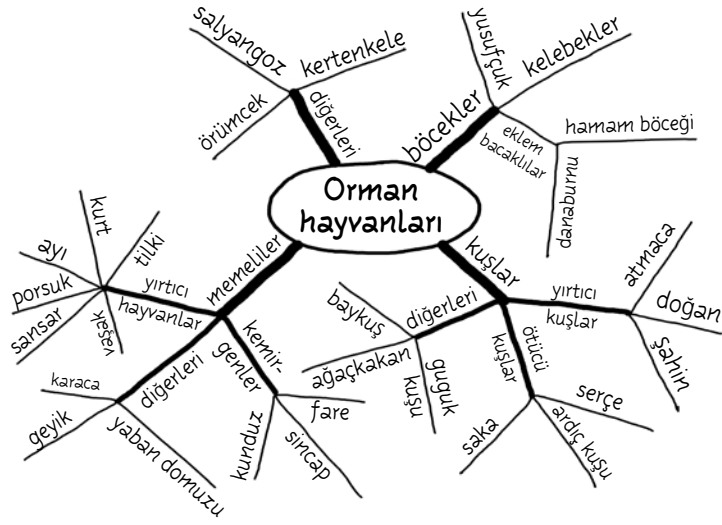
- Fikir kümelerini incele. Kendine zaman tanı.
- Daire içine aldığın kelimelere bak. Bunlardan hangileri birbiriyle bağlantılı? Hangilerini bir yazıda (kompozisyon, rapor, sunum) kullanabilirsin? Bu kelimeleri ve fikirleri renkli bir kalemle birleştir. Yazının farklı bölümleri için farklı renkler kullan, başka kelimeleri de istersen bir çizgiyle birleştir. Belki de yeni kelimeler ekleyerek yeni bağlantılar kurman gerekir.
- Bu şekilde, yazını nasıl yazacağını kafanda az çok canlandırana kadar devam et. Yazıda kullanacağın fikirlere sırasıyla numara verebilirsin.
- Şimdi yazını yazmaya başlayabilirsin. Başarılar!

Zihin Haritası (Mind-Map) Yöntemi

Zihin haritasını şöyle hazırlayabilirsin:

Bu teknik, bilgilendirme amaçlı bir yazı veya sunum hazırlarken sana yardımcı olur. Bu tekniği, özellikle baştan itibaren yazının iyi biçimde yapılandırılmış olmasının önemli olduğu yerlerde kullanabilirsin.

- Bir sayfa al (A4 veya daha büyük), enlemesine önüne koy. Sayfanın ortasına konuyu veya anahtar kelimeni büyük harflerle yaz (örnek: "Nükleer enerjiye evet veya hayır", "Sırbistan'ın tarihi" vb.). Kelimelerin etrafına bir daire çiz.
- Bu anahtar kelimelerden çıkan ve konunun önemli yanlarını gösteren birkaç kalın dal çiz. Kalın dalların üstüne konuları yaz (Nükleer enerji konusunda örneğin: Riskler / Avantajlar / Başka enerji kaynakları ile karşılaştırma).
- Ana dallardan ince dallar çıkabilir.
- İnce dallar da küçük çatallara ayrılabilir.

Bir sonraki adım:

- Zihin haritasını incele. Kendine zaman tanı. Eksik kalan önemli bir şey var mı? Zihin haritası, tıpkı bir harita gibi, sana konuyla ilgili genel bir fikir veriyorsa, tamamlanmıştır demek.
- Gerekirse, zihin haritası üzerinde çalışmaya devam et (örneğin, bir yazı yazman veya bir sunum hazırlaman gerekiyorsa):
  - Bir araya ait olan kelime ve kavramları işaretlemek için renkli kalemler veya oklar kullanabilirsin.
  - Kalın ve ince dalların üzerinde yazan konulara, bunları yazıda kullanacağın sıraya göre, 1'den başlayarak numara verebilirsin.
  - Sunumda görseller kullanmak istiyorsan, örneğin, görselleri kullanacağın yerlere semboller koyabilirsin.
- Şimdi çalışmanın diğer aşamalarına geçebilirsin.

Küçük kâğıtlarla çalışma yöntemi

Yaklaşık 20 küçük kâğıt parçası hazırla ve önüne koy. Gözlerini kapat ve aklına bir fikir gelene kadar bekle. Aklına bir fikir gelince onu önündeki küçük kâğıtlardan birine yaz. Her fikir için ayrı bir kâğıt kullan. Belki biraz beklemen veya odanın içinde yürümen gerekir, aklına yeterli sayıda fikir gelene kadar. 10–15 kâğıda ulaştığında hangi fikirlerin birbirine uyduğunu ve onlarla bir metin oluşturup oluşturamayacağına bak. Küçük kâğıtları yan yana veya sıraya koyabilirsin veya yenilerini ekleyebilirsin. Buna devam et, ta ki yazacağın yazı kafanda canlanana kadar.